

Avsedd för
Vörå kommun

Typ av dokument
Program för deltagande och bedömning

Datum
11.9.2024

VÖRÅ KOMMUN

ÄNDRING AV DETALJPLAN FÖR KLEMETSGÅRDARNA

VÖRÅ KOMMUN

ÄNDRING AV DETALJPLAN FÖR KLEMETSGÅRDARNA

Projektnamn **ÄNDRING AV DETALJPLAN FÖR KLEMETSGÅRDARNA**
Mottagare **Vörå kommun**
Typ av dokument **Program för deltagande och bedömning**
Datum **24.10.2022, 11.9.2024**
Förberett av **Joel Nylund, Jonas Lindholm**
Godkänd av **Jonas Lindholm**

Ramboll
Teräksenkuja 1-3 E
65100 VAASA

T +358 20 755 611
F +358 20 755 6201
<https://fi.ramboll.com>

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1.	UTGÅNGSPUNKTER	2
1.1	Vad är program för deltagande och bedömning (PDB)?	2
1.2	Initiativ och planläggningsbeslut	2
1.3	Planläggningens bakgrund och målsättningar	2
2.	PLANLÄGGNINGSOBJEKT OCH INFLUENSOMRÅDE	3
2.1	Den byggda miljön	5
2.2	Miljöns nuvarande tillstånd	5
2.3	Markägoförhållanden	5
3.	PLANLÄGGNINGSSITUATIONEN	6
3.1.1	De riksomfattande målen för områdesanvändningen	6
3.1.2	Österbottens landskapsplan 2040	6
3.1.3	Österbottens landskapsplan 2050	7
3.1.4	Generalplan	7
3.1.5	Detaljplan	8
3.2	Baskarta	8
3.3	Utredningar	8
4.	BEDÖMNING AV KONSEKVENSER	9
5.	INTRESSETER OCH SAKKUNNIGA	9
6.	PLANLÄGGNINGENS OLIKA SKEDEN, VÄXELVERKAN OCH TIDTABELL	10
6.1	Planläggningens olika skeden	10
6.2	Tidtabell	11
7.	KONTAKTUPPGIFTER	11

1. UTGÅNGSPUNKTER

1.1 Vad är program för deltagande och bedömning (PDB)?

När en plan utarbetas skall ett med avseende på planens syfte och betydelse nödvändigt program för deltagande och växelverkan samt för bedömning av planens konsekvenser utarbetas i ett tillräckligt tidigt skede.

Planläggningssektionen godkänner och beslutar om framläggandet av programmet för deltagande och bedömning. PDB framläggs till påseende under 14–30 dagar. Intressenterna kan framföra sina åsikter angående PDB.

Intressenter är markägare på området och sådana personer vars boende, arbete eller övriga förhållanden i betydande grad påverkas av planen. Till intressenter hör även berörda myndigheter och föreningar/sammanslutningar. (MBL 62 §)

Detta program för deltagande och bedömning kommer att uppdateras vid behov under hela planläggningsprocessen.

Respons på programmet för deltagande och bedömning

Detta program för deltagande och bedömning är tillgängligt vid kommundgården i Vörå, Vöråvägen 18, 66600 Vörå och/eller på kommunens internetsida www.vora.fi.

Respons på programmet för deltagande och bedömning kan ges enligt följande:

*Planläggningsingenjör
Mats Dahlin
Tel. +358 50 347 1829
E-post: mats.dahlin@vora.fi*

1.2 Initiativ och planläggningsbeslut

Initiativet till uppgörande av detaljplan har tagits av Vörå kommun. Planläggningssektionen beslöt den 3.11.2022 § 19 att planläggningsarbetet påbörjas.

1.3 Planläggningens bakgrund och målsättningar

Nya trafikarrangemang planeras i samband en pågående vägplan på sträckan mellan Ölis-Kärklax, planeringen utförs i NTM-centralens regi. Målsättningen med detaljplaneringen är att beakta kommande trafikregleringsbehov som finns inom och intill området, samt att granska tidsaktualiteten av gällande detaljplan och dess markanvändningslösningar i samband med detta.

2. PLANLÄGGNINGSOBJEKT OCH INFLUENSOMRÅDE

Planläggningsområdet ligger intill riksväg 8 och Kärklaxvägen i byn Kärklax, ca 3km från Maxmo centrum. Området innefattar flera fastigheter som hör till de sk Klemetsgårdarna, vägområdet intill och jord- och skogsbruksmark runt gårdarna.

Områdets riktgivande läge och ungefärliga utsträckning visas i bilderna nedan. Planläggningsområdets avgränsning utgår från gällande detaljplan och kommer vid behov att preciseras under planläggningsprocessen.

Klemetsgårdarna är ett hembygdsmuseum som drivs av Maxmo hembygdsförening och Strömmer stiftelse. Klemetsgårdarna består av tre gårdar som härstammar från mitten av 1700-talet. Området är unikt och gårdarna skiljer sig från den österbottniska byggnadstilen på flera sätt.

Bild 1. Planläggningsområdets riktgivande läge. ©LMV

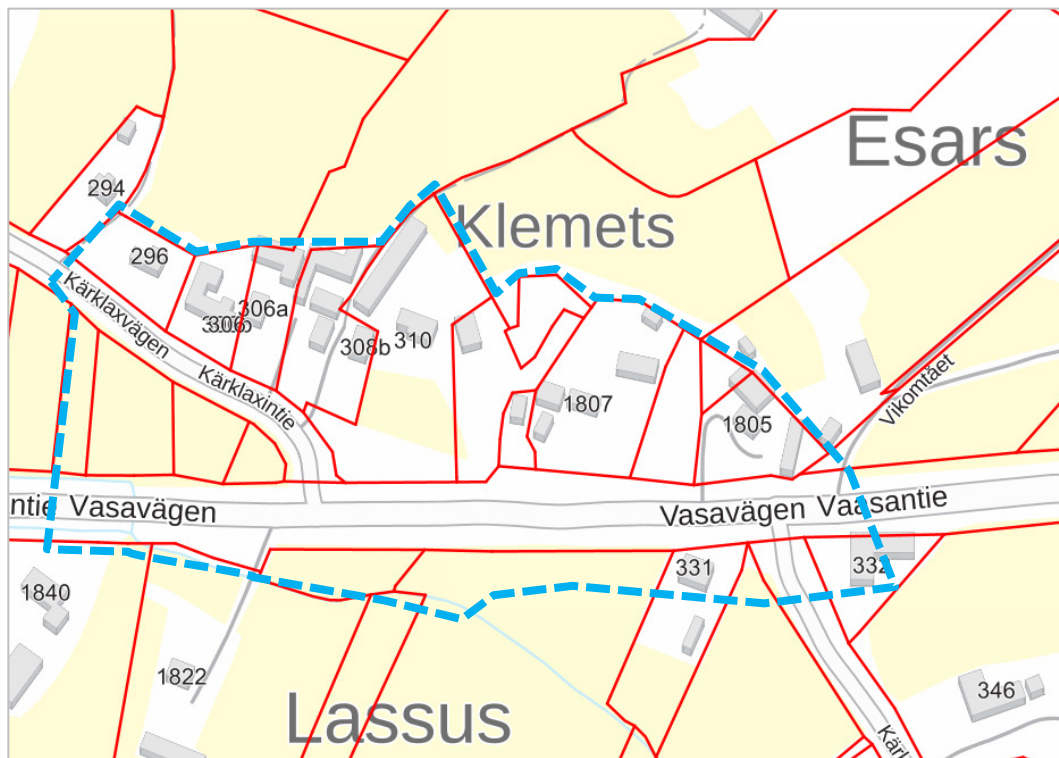

Bild 2. Områdets riktgivande utsträckning. ©LMV

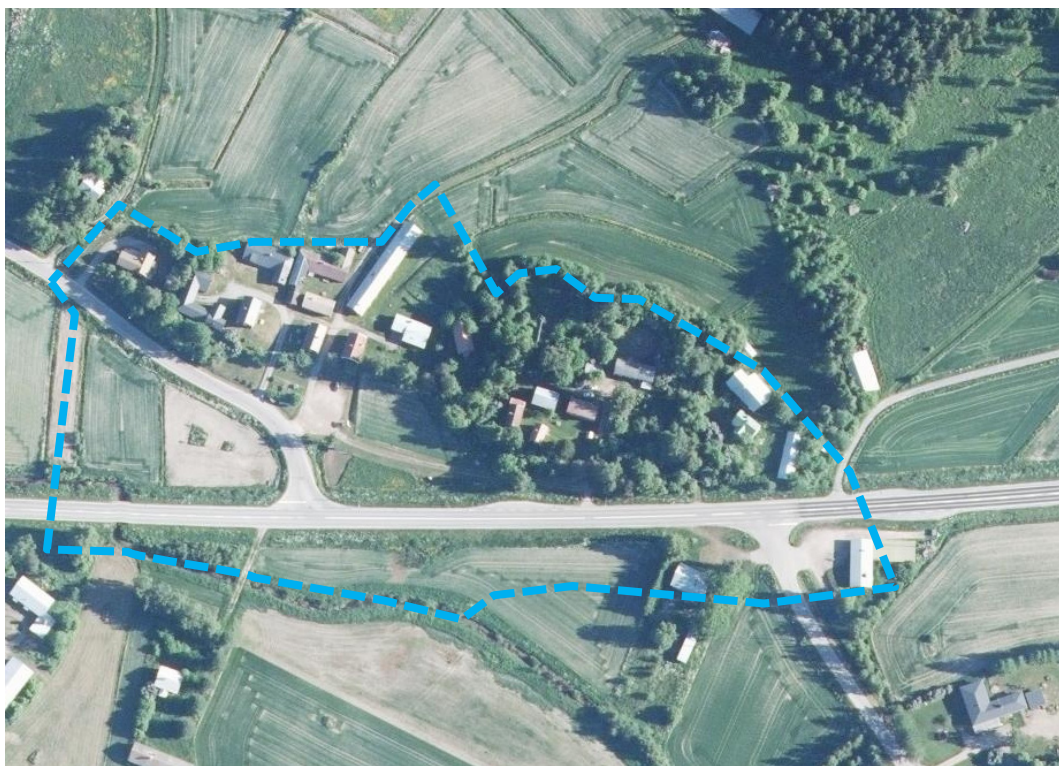

Bild 3. Flygbild över planläggningsområdet (2021) och dess riktgivande avgränsning © LMV

2.1 Den byggda miljön

Kärnområdet i Klemetsgårdarna består av tre gårdar, varav den äldsta härstammar från 1730-talet medan de två andra från 1750–1760-talet. Till gårdarna hör ekonomi- och förrådsbyggnader. I området finns även ett café som har öppet sommartid. Klemetsgårdarna är en bebyggd kulturmiljö av riksintresse (RKY).

Inom planläggningsområdet finns även andra byggnader som inte tillhör hembygdsmuseet, dessa används som vanliga bostadshus. I området och i dess omedelbara närhet finns i dagens läge spridd småhusbebyggelse i landsbygdsmiljö, där öppna odlingsområden varvas med tätare skogspartier. Delar av de allmänna vägarna Vasavägen (Riksväg 8) och Kärklaxvägen ingår i området. På den södra sidan av Vasavägen finns en liten livsmedelsaffär, annars är servicen koncentrerad till Maxmo centrum.

Bild 4. Flygbild över den västra delen av Klemetsgårdarna.

2.2 Miljöns nuvarande tillstånd

Stora delar av planläggningsområdet är bebyggt sen tidigare. På området finns inga större skogspartier, endast mindre skogsdungar av barrskog i områdets östra delar. På norra sidan om planläggningsområdet finns åkermark.

2.3 Markägoförhållanden

Marken är i statlig, kommunal samt i privat ägo.

3. PLANLÄGGNINGSSITUATIONEN

Systemet för planering av markanvändningen utgår från en mer preciserad planering där de riksomfattande målen för områdesanvändningen och de översiktliga planerna, dvs. landskapsplanen och generalplanen, styr planeringen av enskilda detaljplaner.

Nedan redogörs för planläggningssituationen för ifrågavarande område.

3.1.1 De riksomfattande målen för områdesanvändningen

De reviderade riksomfattande målen för områdesanvändningen fick laga kraft den 1.4.2018. Målen för områdesanvändningen är grupperade enligt sakinhåll i följande helheter:

- Fungerande samhällen och hållbara färdvägar
- Ett effektivt trafiksystem
- En sund och trygg livsmiljö
- En livskraftig natur- och kulturmiljö samt naturtillgångar
- En energiförsörjning med förmåga att vara förnybar

RIKSOMFATTANDE MÅL FÖR
OMRÅDESANVÄNDNINGEN

LANDSKAPSPLAN

GENERALPLAN

DETALJPLAN

3.1.2 Österbottens landskapsplan 2040

Landskapsplanen är en plan där principerna för områdesanvändningen och samhällsstrukturen i förbundets verksamhetsområde anvisas. Planen innehåller en översiktlig planering av områdesanvändningen i landskapet eller i dess delområde. Landskapsplanens uppgift är att fastställa områdesanvändningen och samhällsstrukturens principer och visa områdesreserveringar som hör till nationella eller landskapliga målsättningar eller områdesanvändning som berör flera än en kommun i en så bred utsträckning och noggrannhet att områdesanvändningarna kan sammanfogas.

Österbottens landskapsfullmäktige godkändes planen 15.6.2020. Planen vann laga kraft 11.9.2020. Området är anvisat med beteckningarna rekreations-/turismobjekt, ny vägsträckning eller vägavsnitt som bör förbättras jämte anslutningsarrangemang samt riktgivande cykelled.

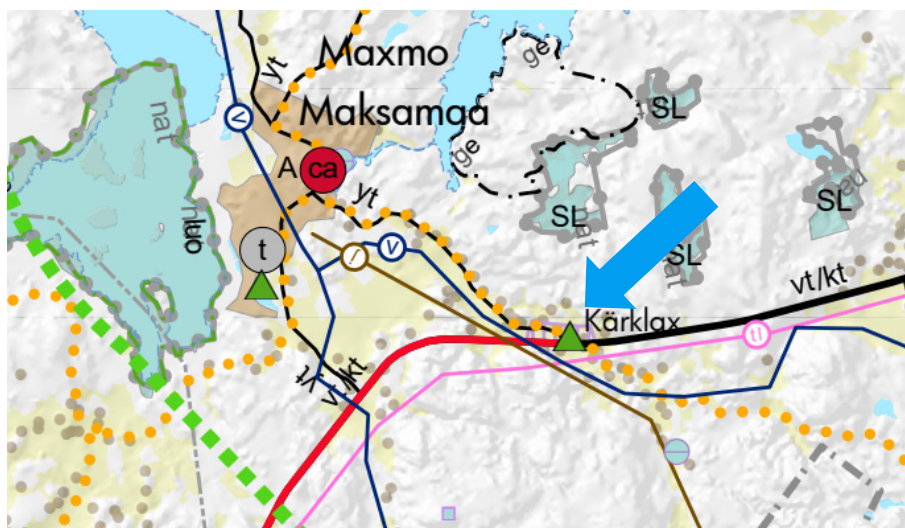

Bild 5. Utdrag ur Österbottens landskapsplan 2040, planläggningsområdets riktgivande läge anvisat med blå pil.

3.1.3 Österbottens landskapsplan 2050

Österbottens förbund har gått inför en rullande planläggning och därför beslutade landskapsstyrelsen 28.9.2020 att påbörja uppgörandet av Österbottens landskapsplan 2050. Österbottens landskapsplan 2050 är en strategisk plan, där nationella målsättningar kombineras med landskapets egna målsättningar. Planen utarbetas som en helhetslandskapsplan som täcker hela landskapet Österbotten och behandlar alla de delområden i samhället som har en betydande inverkan på samhällsstrukturen och markanvändningen. Enligt landskapsstyrelsens beslut är det energiförsörjning och marktäkt som i första hand bör uppdateras.

Landskapsstyrelsen vid Österbottens förbund behandlade förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 vid sitt möte 18.3.2024 och beslutade skicka begäran om utlåtande till myndigheter, organisationer och sammanslutningar. Förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 läggs fram offentligt hösten 2024.

Planläggningsområdet berörs av samma beteckningar som i Österbottens landskapsplan 2040.

3.1.4 Generalplan

Över området finns en gällande generalplan, *Generalplan för havsstränder och bosättningsområden*, godkänd i kommunfullmäktige 27.5.2005.

I generalplanen är området anvisat som A (bostadsområde) och MA (landskapsmässigt värdefullt åkerområde). På området finns även två byggnader som har beteckningen SR (byggnad skyddad med stöd av byggnadslagstiftningen). Runt området går en punkt-streckad linje med beteckningen kma-område (Kulturlandskapsområde).

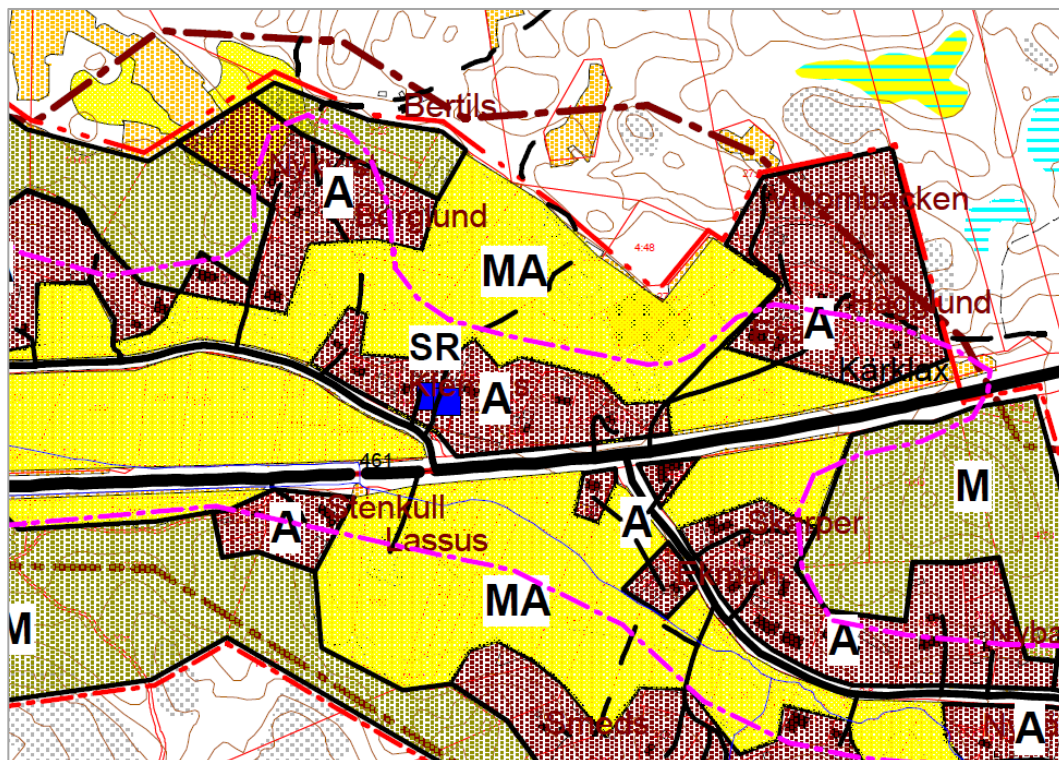

Bild 6. Utdrag ur gällande generalplan.

3.1.5 Detaljplan

För området finns en gällande detaljplan, *Klemetsgårdarnas detaljplan i Maxmo kommun och Kärklax by*, godkänd i kommunfullmäktige 14.12.2006 §35.

I detaljplanen finns beteckningarna AO-1 och AO/s som är kvartersområden för fristående småhus samt fristående småhus, där miljön bevaras, Y (kvartersområde för kyrkliga eller museala byggnader) och YM/s (Kvartersområde för museibyggnader och övernattningsstugor).

I detaljplan finns även beteckningarna VP (Park), LP (Allmän parkering), LT (Allmän väg) och EV (Skyddsgrönområde). Många byggnader har anvisats med skyddsbeteckning (sr-1).

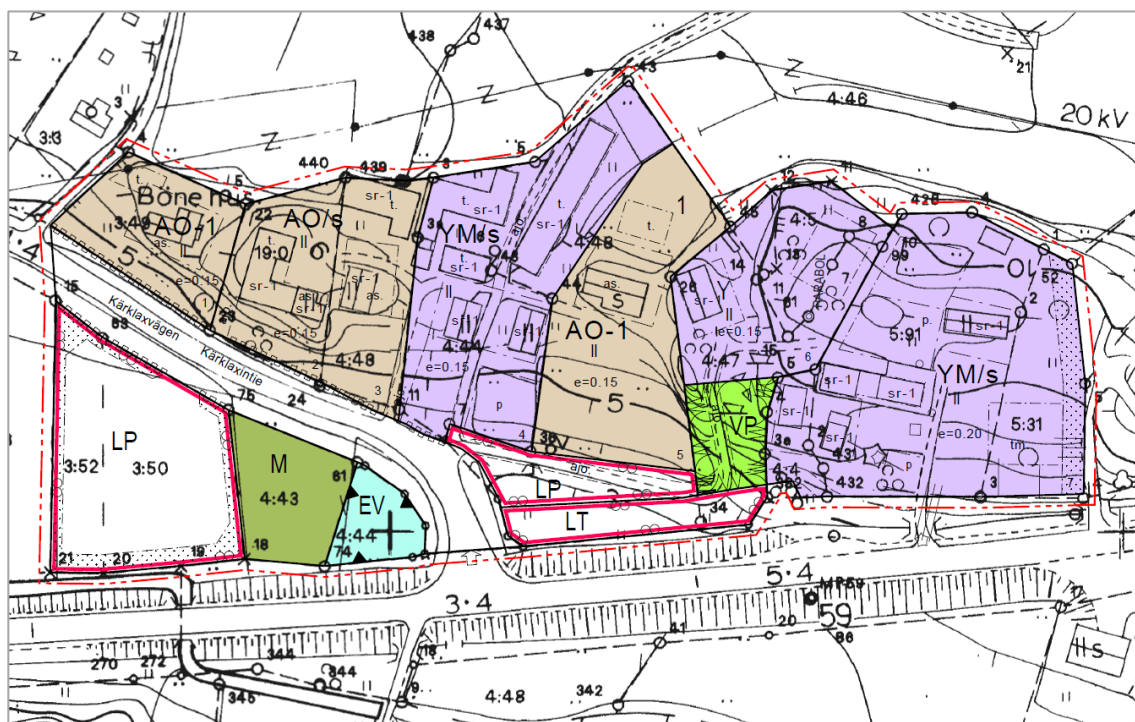

Bild 7. Utdrag ur gällande detaljplan.

3.2 Baskarta

Över området har det uppgjorts en baskarta i vektorformat sommaren 2022 som kommer att användas framöver i planläggningen.

3.3 Utredningar

Som grund för kommande detaljplan kommer en tidsaktuell byggnadsinventering att uppgöras för utvärdering av områdets och byggnadsobjektens skyddsvärden. Tidigare utredning kommer nyttjas i arbetet.

I samband med vägplaneringen har uppgjorts ritningar över de nya trafikarrangemangen samt vägbullerutredningar som kommer ligga till grund för den justerade detaljplanen.

4. BEDÖMNING AV KONSEKVENSER

MBL 9 § - Utredning av konsekvenserna när planer utarbetas

”En plan ska grunda sig på planering som omfattar bedömning av de betydande konsekvenserna av planen och på sådana undersökningar och utredningar som planeringen kräver. När planens konsekvenser utreds ska planens uppgift och syfte beaktas.

När en plan utarbetas ska miljökonsekvenserna, inklusive de samhällsekonomiska, sociala och kulturella konsekvenserna, samt övriga konsekvenser av planen och av undersökta alternativ utredas i behövlig omfattning. Utredningarna ska omfatta hela det område där planen kan tänkas ha väsentliga konsekvenser”.

Delobjekten för bedömningen av konsekvenserna baserar sig på markanvändnings- och bygglagen. Enligt lagens 9 § och Markanvändnings- och byggförordningens 1 § bedöms i samband med utarbetningen av planen konsekvenserna för:

- 1) människors levnadsförhållanden och livsmiljö,
- 2) jord- och berggrunden, vattnet, luften och klimatet,
- 3) växt- och djurarter, naturens mångfald och naturresurserna,
- 4) region- och samhällsstrukturen, samhälls- och energiekonomin och trafiken,
- 5) stadsbilden, landskapet, kulturarvet och den byggda miljön.
- 6) utvecklingen av en fungerande konkurrens inom näringslivet.

5. INTRESSENTER OCH SAKKUNNIGA

Intressenter är markägarna och de vars boende, arbete eller andra förhållanden kan påverkas betydligt av planen samt de myndigheter och sammanslutningar vars verksamhetsområde behandlas i planläggningsarbetet.

Intressenter har möjlighet att delta i beredningen av planen, bedöma verkningarna av planläggningsarbetet och skriftligen eller muntligen uttala sin åsikt om saken (enligt MBL 62 §).

Som intressenter i planläggningsarbetet har följande definierats (enligt MBF 28 §):

- **Myndigheter och sammanslutningar vars verksamhetsområde behandlas i planläggningsarbetet är åtminstone:**
 - Vörå kommuns förvaltningsenheter
 - NTM-centralen i Södra Österbotten (Närings-, Trafik- och Miljöcentralen)
 - Österbottens förbund
 - Museiverket
 - Österbottens museum
 - Österbottens räddningsverk
 - Västkustens miljöenhet
- **Områdets företag, lokala sammanslutningar och organisationer vars bransch berörs av planläggningsarbetet, bl.a.**
 - El- och teleoperatörer.
 - Maxmo hembygdsförening

- **Alla de vars boende, arbete eller övriga förhållanden kan påverkas betydligt av planläggningsarbetet:**
 - Användare, innehavare, markägare och invånare i planläggningsområdet och dess influensområde.
 - Föreningar och sammanslutningar, vilkas verksamhetsområde eller intressegrupper planen kan ha konsekvenser för.

6. PLANLÄGGNINGENS OLIKA SKEDEN, VÄXELVERKAN OCH TIDTABELL

6.1 Planläggningens olika skeden

Planläggningsprocessen genomförs i fyra huvudsakliga skeden.

- 1) Inledningsskedet.** När frågan om planläggning har väckts ska detta meddelas så att intressenterna har möjlighet att få information om utgångspunkterna för planläggningen, den planerade tidtabellen samt förfarandet för deltagande och bedömning. I inledningsskedet uppgörs PDB och framläggs till påseende. [Intressenter har under påseendetiden möjlighet att lämna in respons till kommunen gällande PDB.](#) PDB kan uppdateras under planläggningsprocessen.
- 2) Beredningsskedet (utkastskedet).** Utgående från planens utgångspunkter och målsättningar uppgörs ett planutkast, som efter att det behandlats av planläggningssektionen framläggs till påseende under 14–30 dagar. Detta kungörs i kommunbladet, på kommunens anslagstavla och på kommunens internetsida. [Intressenterna kan då framföra sina åsikter om planen antingen muntligt eller skriftligt.](#)
- 3) Förslagsskedet.** Efter att planutkastet varit framlagt och de berörda myndigheterna samt andra intressenter har framfört sina åsikter, måste oftast planen justeras. Efter att planläggningssektionen har godkänt planförslaget för framläggning, framläggs det i 30 dagar. [Under tiden för framläggandet är det möjligt att inlämna en skriftlig anmärkning mot planförslaget till planläggningssektionen.](#) Samtidigt begärs utlåtanden från myndigheterna. Om offentligt framläggande informeras genom kungörelse i Kommunbladet, på kommunens anslagstavla och på kommunens internetsida.
- 4) Godkännande.** Planen godkänns av fullmäktige. Beslut om planens godkännande kungörs i Kommunbladet och på kommunens internetsida. Dessutom sänds beslut om godkännande för dem som lämnat anmärkningar eller utlåtanden, om de så har önskat.

Besvär angående fullmäktiges beslut riktas till förvaltningsdomstolen. Efter att planen har vunnit laga kraft, informeras om detta på samma sätt som om beslut om godkännande.

6.2 Tidtabell

För projektet har följande riktgivande tidtabell utarbetats:

7. KONTAKTUPPGIFTER

Planlägningsarbetet förverkligas som ett samarbetsprojekt mellan Vörå kommun och Ramboll Finland Oy. Information om detta program och planlägningsprojektet fås av kommunens planläggare.

Vörå kommun

Vöråvägen 18, 66600 VÖRÅ
www.vora.fi

Kontaktperson

Planlägningsingenjör Mats Dahlin
tel. +358 50 347 1829
e-post: mats.dahlin@vora.fi

Ramboll Finland Oy

Teräsgränd 1-3 E, 65100 VASA
www.ramboll.fi

Kontaktperson

Gruppchef Jonas Lindholm, YKS-605
tel. +358 50 349 1156
e-post: jonas.lindholm@ramboll.fi

Planerare Joel Nylund

tel. +358 50 4068 466
e-post: joel.nylund@ramboll.fi